

UPPSALA
UNIVERSITET

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Cilla Häggkvist

Telefon
018-471 4700

www.uu.se
Cilla.haggkvist@uu.se

Beredning med
Vetenskapsområdena
Juridiska avdelningen
Avdelningen för kvalitetsutveckling
Studentkårerna

BESLUT

2025-12-16 Dnr UFV 2025/1751

Utbildningsdepartementet

Remiss av Utbildningsdepartementets promemoria
Registerkontroll inför antagning till vissa
högskoleutbildningar, Universitetskanslers-
ämbetets delrapport 2023:1 En översyn av
bestämmelserna i antagningsregistret, och
Universitetskanslersämbetets slutrapport 2023:22
En översyn av förordningen (1993:1153) om
redovisning av studier m.m. vid universitet och
högskolor

Beslut

Härmed beslutas

- att Uppsala universitet överlämnar bifogat yttrande som sitt svar.

Bakgrund

Uppsala universitet har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Utbildningsdepartementets promemoria *Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar*. Samtidigt har universitetet beretts möjlighet att lämna synpunkter på två rapporter från Universitetskanslersämbetet, dels delrapport 2023:1 *En översyn av bestämmelserna i antagningsregistret* och slutrapporten 2023:22 *En översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor*.

Bifogat yttrande har utarbetats av biträdande avdelningschef Cilla Häggkvist efter att synpunkter inhämtats från vetenskapsområdena, Juridiska avdelningen, Avdelningen för kvalitetsutveckling, och studentkårerna.

UPPSALA
UNIVERSITET

BESLUT

2025-12-16

Dnr UFV 2025/1751

Beslut i detta ärende har i rektors frånvaro fattats av undertecknad prorektor i närvaro av universitetsdirektör Caroline Sjöberg, efter föredragning av biträdande avdelningschef Cilla Häggkvist. Närvarande därutöver var akademiombudsman Per Abrahamsson och Uppsala studentkårs ordförande Calle Per Hendor Jonsson.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Coco Norén'.

Coco Norén

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Cilla Häggkvist'.

Cilla Häggkvist

UPPSALA
UNIVERSITET

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Cilla Häggkvist

Telefon
018-471 47 00

www.uu.se
Cilla.haggkvist@uu.se

YTTRANDE

2025-12-16 Dnr UFV 2025/1751

Utbildningsdepartementet

Remiss av Utbildningsdepartementets promemoria Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar, Universitetskanslers- ämbetets delrapport 2023:1 En översyn av bestämmelserna i antagningsregistret, och Universitetskanslersämbetets slutrapport 2023:22 En översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor

Uppsala universitet har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Utbildningsdepartementets promemoria *Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar*. Samtidigt har universitetet beretts möjlighet att lämna synpunkter på två rapporter från Universitetskanslersämbetet, dels delrapport 2023:1 *En översyn av bestämmelserna i antagningsregistret* och slutrapporten 2023:22 *En översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor*.

Uppsala universitet kommenterar de tre delar som remissen omfattar var för sig nedan. Sammanfattningsvis gör universitetet följande bedömningar:

- **Utbildningsdepartementets promemoria *Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar***
Universitetet står fast vid sin tidigare hållning att registerkontroller inför antagning är problematiska och att uppgifter om förekomst i belastningsregistret har ett högt skyddsvärde. Även om vissa justeringar har gjorts i det nu aktuella förslaget kvarstår betydande invändningar och en del praktiska frågor, vilka utvecklas nedan.
- **Universitetskanslersämbetets delrapport 2023:1 *En översyn av bestämmelserna i antagningsregistret***
Universitetet uppskattar att UKÄ genom sitt förslag kring regleringen av den samordnade antagning löser frågan kring hur – åtminstone de statliga lärosätena – kan fortsätta samarbeta kring antagningen av studenter till högskolan.
- **Universitetskanslersämbetets slutrapport 2023:22 *En översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid***

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2025-12-16 Dnr UFV 2025/1751

universitet och högskolor

Universitetet beklagar att UKÄ inte har lyckats hitta en lösning för att kunna fortsätta använda nationella Ladok-systemet.

Universitetet föreslår att frågan utreds ytterligare för att se om det går att hitta en lösning som fungerar både med registerförordningen och det praktiska studieadministrativa arbetet kring våra studenter.

Utbildningsdepartementets promemoria Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar

Promemorian U2025/01933 från Utbildningsdepartementet föreslår att belastningsregisterkontroll ska införas som ett krav vid antagning till vissa högskoleutbildningar som leder till yrken inom skolväsendet och hälso- och sjukvården. Syftet är att skydda barn, elever och sårbara patientgrupper från att komma i kontakt med personer som dömts för vissa brott. Förslaget innebär att kontrollen ska ske före antagning, och att studenter som under utbildningen döms för sådana brott ska kunna avskiljas.

Det nya förslaget svarar delvis på den kritik som Uppsala universitet framfört kring tidigare förslag inom området, om än inte fullt ut.

Urvalet av utbildningar

Uppsala universitet har tidigare ställt sig frågande till gränsdragningen angående berörda utbildningar i dåvarande förslag.

Utbildningsdepartementet har svarat på kritiken genom att inkludera fler utbildningar än tidigare, men urvalet framstår fortfarande delvis som inkonsekvent. Exempelvis inkluderas barnmorskeutbildningen men inte specialistsjuksköterskeutbildningar, trots att båda är specialistutbildningar med patientkontakt. Detsamma gäller specialpedagog och speciallärare, som nu inkluderas, medan andra liknande utbildningar exkluderas.

Universitetet anser att belastningsregisterkontrollerna bör begränsas till utbildningar där behovet är mycket tydligt motiverat.

Antagningssystemet, praktiska utmaningar och ekonomi

Införandet av registerkontroll kommer att kräva omfattande systemutveckling av antagningssystemet NyA. Det är svårt att se hur kontrollen ska kunna genomföras inom det snäva tidsfönstret mellan urval och antagningsbesked. Fortfarande har inte frågan kring sena anmälningar och reservantagning lösts och den riskerar att bli mycket svårhanterlig. Ett annat frågetecken är kring behandlingen av sökande med tillfälliga personnummer (T-nummer). Dessa kommer sannolikt behöva hanteras manuellt. Förutom att den administrativa bördan för såväl lärosätena som för UHR kommer att öka, riskerar lärosätena att stå med tomma platser på viktiga bristyrkesutbildningar om frågan om reservantagningen inte kan lösas.

Argumentet att en belastningsregisterkontroll före antagning skulle innebära besparingar, eftersom lärosätena då slipper avhopp i ett sent skede (vid VFU, när kontroller i dagsläget görs), saknar stöd i statistik eller annan empirisk evidens. Det finns endast anekdotiska uppgifter i

YTTRANDE

2025-12-16 Dnr UFV 2025/1751

media som universitetet har tagit del av. Däremot är risken påtaglig att lärosätena står med tomma platser om reservantagningen inte kan hanteras smidigt och effektivt.

Uppdragsutbildning och vidareutbildning för yrkesverksamma

Promemorian föreslår att utbildningar enligt VAL-förordningen undantas från kravet på belastningsregisterkontroll. Motiveringen är att dessa sökande redan har genomgått lärarytbildning och arbetat i skolan, vilket innebär att de tidigare varit föremål för registerkontroll. Samtidigt finns det ingen tydlig röd tråd i hur vidareutbildningar för yrkesverksamma hanteras. Många av dessa utbildningar ges som uppdragsutbildningar, vilket väcker frågan om de bör omfattas av samma krav – särskilt om de leder till legitimationsyrken inom skola eller vård och omsorg. Det är oklart om det bör finnas en enhetlig reglering för uppdragsutbildningar, eller om dessa ska bedömas från fall till fall. En tydligare princip för hur vidareutbildning och uppdragsutbildning ska hanteras vore önskvärd.

Internationella sökande och rättssäkerhet

Förslaget gäller endast svenska sökande, eftersom belastningsregisterkontroll enligt svensk lag inte kan genomföras för personer som bott utomlands. Detta innebär en ojämlig behandling av sökande beroende på var de har levt, vilket väcker frågor om rättssäkerhet och likvärdighet i antagningsprocessen. Det är oklart hur internationella sökande ska hanteras, särskilt i utbildningar med verksamhetsförlagd utbildning där registerkontroll är avgörande.

Ingen underrättelseskyldighet för domstolar

Regeringen har valt att inte gå vidare med förslaget om att domstolar ska underrätta lärosäten om domar – en punkt som Uppsala universitet ansett vara praktiskt ogenomförbar. Liksom universitetet konstaterar regeringen att det saknas systemstöd och att risken för informationsmisstag är stor.

Enskilda utbildningsanordnare

Det är positivt att promemorian inkluderar enskilda utbildningsanordnare i förslaget. Detta bidrar till en mer likvärdig reglering mellan statliga och enskilda aktörer.

Övrig synpunkt

Förslagen angående belastningsregisterkontroll före antagning har remitterats flera gånger genom grundutredning och sedan olika tillägg, vilket gör helhetsbilden delvis fragmentiserad och svåröverblickbar.

Universitetskanslersämbetets delrapport 2023:1 En översyn av bestämmelserna i antagningsregistret

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har i sin delrapport 2023:1 En översyn av bestämmelserna i antagningsregistret kommit med förslag på hur regleringen kring antagningsregistret kan utformas för att den samordnade antagningen ska kunna fungera även fortsättningsvis.

UKÄ föreslår en lösning som ger såväl lärosätena som UHR ett ansvar att genomföra en samordnad antagning, vilket skulle ge en möjlighet för lärosätena att förfoga över ett gemensamt antagningsregister. För närvarande ansvarar UHR ensamt för samordningen av antagningen och varje lärosäte ska därför föra ett eget register.

Den lösning som presenteras av UKÄ löser inte frågan för alla enskilda utbildningsanordnare, men Uppsala universitet anser ändå att det är ett steg i rätt riktning för att säkerställa en långsiktigt hållbar samordning av antagningen.

Uppsala universitet har valt att lämna synpunkter på några ytterligare delar av rapporten, vilka redovisas nedan.

Nytt namn på registret

Uppsala universitet tillstyrker att registret byter namn från antagningsregister till sökande-och antagningsregister som bättre speglar registrets innehåll.

Studentbegreppet

Uppsala universitet anser att termen student bör reserveras för personer som är antagna till och bedriver studier på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå. Registret kan behöva omfatta även andra grupper, exempelvis basårsdeltagare eller deltagare i vissa uppdragsutbildningar, men dessa bör inte benämnas som studenter för att undvika begreppsförvirring.

I promemorian föreslås istället en bredare definition:

"Den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning eller andra studier vid en högskola."

Detta skiljer sig från den nuvarande definitionen i högskoleförordningen, som i korthet avser den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning. Två olika definitioner i parallella förordningar riskerar att skapa rättsosäkerhet, eftersom det är avgörande att veta vem som är student vid beslut om rättigheter, skyldigheter och disciplinärenden.

Dessutom är det oklart vilka kategorier som omfattas av den bredare definitionen. Exempelvis antas inte deltagare i uppdragsutbildning av

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2025-12-16

Dnr UFV 2025/1751

högskolan, utan utses av uppdragsgivaren, och faller därmed utanför förslaget.

Nya myndigheter tillagda i 4 kap. 5§

Flera nya myndigheter är tillagda i den paragraf som reglerar vilka som får hämta uppgifter från registret. Uppsala universitet anser att utökningen är rimlig.

Direktåtkomst

UKÄ anser att lärosätena har ett behov av direktåtkomst till uppgifterna i antagningsregistret och att direktåtkomst krävs för att kunna upprätthålla det system för antagning som nu används och upplevs som effektivt. Uppsala universitet delar den uppfattningen.

Organisationer som förmedlar bostäder till studenter

Uppsala universitet välkomnar förslaget att organisationer som förmedlar bostäder till studenter ska kunna få elektronisk åtkomst till antagningsregistret genom UHR. Universitetet delar uppfattningen att det kommer att underlätta bostadsförsörjningen och skapa bättre förutsättningar för studenter att snabbt komma på plats vid terminsstart.

Universitetskanslersämbetets slutrapport 2023:22 En översyn av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor

Universitetskanslersämbetets huvudsyfte med att se över förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor är att säkerställa att uppgifter om studier, antagning och examina dokumenteras och kan användas för uppföljning, statistik, resurstilldelning och forskning.

Översynen är omfattande och består av ett stort antal resonemang och förslag. Uppsala universitet har valt att kommentera ett urval av dessa nedan.

Universitetet instämmer helt i att förordningen bör ses över för att bli mer modern och teknikneutral samt anpassas till det arbete som faktiskt utförs, men har ett antal synpunkter på förslagen i promemorian.

Inget gemensamt studieregister för alla lärosäten

UKÄ avvisar Ladokkonsortiets förslag om ett gemensamt register för alla lärosäten och anser att ett sådant skulle kräva omfattande utredning om ansvar och reglering. Uppsala universitet menar att en sådan utredning ändå bör göras eftersom samarbetet kring registret i dagsläget fungerar väl och är resurseffektivt.

UKÄ menar fortsättningsvis att det inte ska införas någon skyldighet för enskilda utbildningsanordnare att omfattas av registerförordningen, utan att frågan bör lösas på annat sätt (t.ex. genom lag eller avtal). Uppsala universitet ser heller ingen omedelbar lösning på hur de enskilda utbildningsanordnarna ska kunna inkluderas i registret. Samtidigt framstår det som rimligt att i första hand säkerställa ett fungerande gemensamt system för statliga lärosäten innan frågan om enskilda anordnare aktualiseras.

Ingen direktåtkomst mellan lärosäten till varandras Ladok-register

UKÄ bedömer att den direktåtkomst som nu finns i systemet för alla lärosäten och som begränsas genom behörighetssystemet innebär en risk för överskottsinformation och medför integritetsproblem. UKÄ vill därför ta bort dagens direktåtkomst. Uppsala universitet vill poängtera att dagens system underlättar de studieadministrativa processerna och att de integritetsproblem som UKÄ anför i huvudsak är teoretiska, eftersom åtkomsten styrs genom ett välfungerande behörighetssystem.

Elektroniskt utlämnande av uppgifter

Uppsala universitet tillstyrker förslagen om att möjliggöra elektroniskt utlämnande av uppgifter till vissa aktörer, t.ex. Migrationsverket och studentbostadsförmedlingar.

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2025-12-16 Dnr UFV 2025/1751

Ingen direktåtkomst för studenter

UKÄ föreslår att studenter fortsatt ska använda befintliga gränssnitt och inte få direktåtkomst till registret. Universitetet delar uppfattningen om att dagens system för studenternas åtkomst till systemet fungerar väl.

Studentbegreppet

Uppsala universitet ser positivt på att registret kan få innehålla andra kategorier av studerande än studenter på grundnivå och avancerad nivå samt doktorander. Däremot anser universitetet att det är viktigt att undvika terminologiska sammanblandningar som att omnämna deltagare i uppdragsutbildning och förutbildning som studenter. Definitionen måste harmoniera med högskoleförordningen och regler om disciplinära åtgärder, studieavgifter och registerkontroll. Ett för brett begrepp riskerar att skapa rättsosäkerhet.